

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van dorpsplein en voetweg Zwanewegel te Wichelen

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 oktober 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen dorpsplein en voetweg Zwanewegel te Wichelen;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 7 juli 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument

beboomd dorpsplein en voetweg Zwanewegel, gelegen te

Wichelen (Schellebelle), Dorp(SCH) ZNR; Zwanewegel ZNR;
 bekend ten kadaster:
 Wichelen, 3e afdeling, sectie A, zonder perceelnummer, OPENBAAR DOMEIN
 zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De **historische waarde**, waaronder de cultuurhistorische en historisch-geografische waarde, en de **sociaal-culturele waarde** van het *beboomde dorpsplein met bijhorende voetweg Zwanewegel*, gelegen Dorp, Zwanewegel te Wichelen (Schellebelle):

Het ruime rechthoekige beboomde dorpsplein van het Scheldedorp Schellebelle dat minstens bestaat sedert de 17de eeuw, verleent aan de historische dorpskern een zeer herkenbare eigenheid en is als infrastructureel fenomeen voor de occupatiegeschiedenis historisch-geografisch relevant. Het plein is gelegen aan de beschermde oude parochiekerk en pastorie van Schellebelle, én aan de vroegere heerweg Wetteren-Dendermonde die nog steeds de hoofdas vormt in een van oorsprong wellicht middeleeuwse bewoningskern bij de Schelde en het plein diagonaal oversnijdt. Vanuit de vier pleinhoeken vertrekken oude verbindingswegen en de vroegere Pontweg, naar het nabije sinds de 13de eeuw bestaand Scheldeveer. Aan de overzijde is de bebouwing van de lange pleinwand onderbroken door een oude voetweg de Zwanewegel, een karakteristiek aspect van een oud landelijk wegennet.

Het dorpsplein met beeldbepalende grasvelden met bomenrijen vormt een cultuurhistorisch passend kader voor de gotische Sint-Jans-Onthoofdingkerk aan de Schelde: haar opvallend fraai silhouet is een visueel dominante component voor deze historische cultuurlandschappelijke ruimte.

Als representatief dorpsplein, gelegen tussen kerk met omringend kerkhof en gemeentehuis, bezit het plein contextueel en functioneel ook een onlosmakelijke historische samenhang met het beschermde gedenkteken voor de oorlogsslachtoffers van WO I en II en met het beschermde roephuisje bekend staand als "het Kot", beide op het plein gelegen. De jonge centrale dorpslinde, aangeplant refererend aan de oude "Stenen Linde" of vroegere marktboom, accentueert het traditioneel publieke karakter van het plein als hoofdplaats, commercieel centrum en vanouds gebruikelijke ontmoetingsplaats binnen een dorpsgemeenschap. Ook voor andere traditionele populaire activiteiten en festiviteiten sociaal-cultureel heden nog als kenmerkend dorpsplein van blijvende betekenis voor de gemeenschap.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch

Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel, 1 JAN. 2012

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS